

PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY

„SOKÓŁ”

DWUTYGODNIK

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW GIMNASTYCZNYCH „SOKÓŁ”.

Prenumerować
możnaw Warszawie,
Szopena 3 lub No-
wy-Świat 40 na cze-
ki P.K.O. Nr. 3852
oraz na pocztciePrenumerata dla
Gniazd wynosi
rocznie 7.00.PRENUMERATA
OGÓLNA
Z DODATKIEM

zł. gr.

Rocznie . . 7.00

Półrocznie . 3.50

Kwartalnie . 2.00

Miesięcznie . 1.10

Numer pojed. 0.50

Wychodzi w Warszawie, przy współpracy komitetu, składającego się z druhów: E. Kubalskiego, d-ra Aleksandra Małaczyńskiego inż. Mikołaja Maksysia, Henryka Niedźwiedzkiego, Tadeusza Powidzkiego, St. Rowińskiego, inż. Michała Terecha, Alojzego Walleka, d-ra Marjana Wolańczyka, Antoniego Wolskiego.

TREŚĆ NUMERU: Odezwa dha prezesa Zamoyskiego. — Protokół posiedzenia Rady Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce. — Dział urzędowy. — Z życia Sokoła.

SOKOLI!

W prastarej Dzielnicy i Kolebce Państwa Polskiego, w ośrodku, skąd wyszedł potężny Ród Piastów, gdzie nasuwa się myśl historyczna i przypomina się świetność dawnych czasów, — gdzie ta to świętość narodowa opromieniająca polską ludność w tej połaci kraju, dała jej niezwykle siły do przetrwania wśród najsroźszych prześladowań zbrodniczej a przewrotnej polityki germańskiej, gdzie ta siła wielka, bijąca z szyszaka Bolesława Chrobrego, uzbroiła piersi tej ludności w tak odporny pancerz, że odbity się o niego zakusy niemieckie wyrażone w krótkim, ale złowieszczem „Drang nach Osten” i „Ausrotten” i gdzie ta ludność zniosta wszystko, nic nie roniąc dumy i wielkości pierwszych Piastów, wytrzymała wszystkie próby i wytrzymała na ojczystym zagonie, nawet w wozie Drzymały hodując święte ognisko polskiej miłości — tam to w dniach 29, 30 czerwca i 1 lipca 1929 r. odbędzie się w stolicy tej dzielnicy, w Poznaniu, VIII Złot Sokolstwa Polskiego z udziałem Związków zrzeszonych w „Sokolstwie Słowiańskim”, a na który patrzeć będzie Orzeł z Poznańskiego Ratusza, na wyniki którego patrzeć będzie tradycja pierwszych potężnych Piastów — Mieczysława i Chrobrego i sądzić będzie, czy Sokolstwo Polskie naprawdę jest godne piastować rycerski pas, czy może i umie zastąpić ich mądrość i męstwo, a których tradycja musi stać się twórczą podwaliną nowych wskazań w samodzielnym życiu! Rok tylko nas dzieli od tej doniosłej w historii Sokolstwa Polskiego chwili! Złot ten będzie wielkim przeglądem naszych sił, pokazem i egzaminem dorobku ze zdobytej wiedzy i osiągniętych wyników z dziesięcioletniej pracy w niepodległej Ojczyźnie.

Na tym zlocie Sokolstwo Polskie ze wszystkich krańców Polski powinno przedstawić skończony, doskonały, ujednostajniony typ Sokoła, — powinno wykazać swą żywotność i potęgę przez harmonijne i idealnie karne wystąpienie w niezliczonych szeregach!

Złot w Poznaniu da Narodowi żywy dowód do jak wielkich rezultatów doprowadzić może umiłowanie sprawy i dobrowolne poddanie się żelaznej organizacyjnej dyscyplinie.

Złot ten po raz pierwszy w dziejach Sokolstwa Polskiego, postawi nas przed przedstawicielami poszczególnych narodów zrzeszonych w Międzynarodowej Federacji Gimnastycznej i wstawi imię Polski na szerokim świecie, musi bowiem nie tylko im wszczepić, lecz i licznym cudzoziemcom przybyłym na wystawę w Poznaniu, przekonanie, że Naród, który potrafił wyłonić ze siebie tak potężną organizację, — jest narodem pierwszorzędnej miary, zdolnym do stworzenia sobie wielkiej przyszłości!

Złot ten od szeregu lat znowu postawi nas ramię przy ramieniu z drogimi Braćmi Sokołami, przybyłymi licznie ze wszystkich Krajów Słowiańskich, czem umocni w znakomitej mierze już zadzierzgnięte węzły serdecznej przyjaźni i współpracy.

Wzywam was zatem Sokoli, i zwracam się do Was z gorącym apelem, byście sobie uświadomili powagę chwili! — Wzywam Was wszystkich do zbiorowego a intensywnego wysiłku, byście nie zaniedbali niczego co może się przyczynić do podniesienia Waszej sprawności i tężyzny, jak fizycznej, tak duchowej, byście nie stracili ani chwili do wyzyskania sposobności na udoskonalenie tego, co nie jest doskonałym.

W imię wielkich hasel wypisanych złotemi głoskami na sztandarach Sokolich, a krwią i trudem wrytych w sercach naszych: „Bóg i Ojczyzna” — dla Tej którąśmy własnymi rękoma z kajdan niewoli wyzwolili — budujcie swą ofiarną pracą Jej najwspanialszy rozkwit, potęgę i przyszłość!

Wierzę mocno, że sprostacie zadaniu i że poczucie dobrze zrozumianego a gorliwie spełnionego obowiązku będzie Wam sowitą nagrodą.

„W Was to, Sokoli, rycerskie żyje pogotowie,
„A zatem do pracy Druhowie!”

C z o ł e m !

(—) A. ZAMOYSKI,
Prezes Związku.

Protokół posiedzenia Rady Związku Tow. Gimn. „Sokół“ w Polsce

odbytego w Warszawie, w dniu 3 czerwca 1928 r.

W dniu 3-go czerwca 1928 roku odbyła się w Warszawie, w sali Resursy Obywatelskiej, przy ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 64, Rada Związkowa Tow. Gimn. „Sokół“ przy udziale członków Zarządu i Przewodnictwa Związku, członków Zarządów Dzielnic oraz delegatów Okręgów z całego Państwa, w ogólnej liczbie 145 osób, w czem 31 członków Zarządu i Przewodnictwa, 48 delegatów, reprezentujących 6 Dzielnic oraz 66 delegatów, reprezentujących 46 Okręgów.

Przybyli również: poseł i b. Marszałek Senatu Wojciech Trąpczyński, członek honorowy Związku Sokolstwa Polskiego oraz major Drabik, przedstawiciel Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego.

Otwarcie Rady nastąpiło o godz. 11 min. 45 przed południem przez dha Prezesa Związku Sokolstwa Polskiego, Adama Zamoyskiego, który wniósł okrzyk „Czołem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej“, powtórzony trzykrotnie przez zebranych, powitał gości, przybyłych druhow i druhen przemówieniem, które podamy w następnym numerze.

Z kolei dh Prezes, po stwierdzeniu, iż Zjazd został formalnie zwołany i po odczytaniu porządku Rady, powołał na asesorów dh dr. Czarnika, dr. Rowińskiego, Wolskiego, Kowalczyka i Samolińskiego, a na sekretarzy druhen Herniczkową z Poznania i druha dr. Eugenjusza Wunscha z Warszawy.

Major Drabik, imieniem Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego oraz Prezesa Związku Polskich Związków sportowych pułk. Ulrycha, witając Radę Związku, wyraził Jej życzenie pomyślnych i owocnych obrad. Dh Vice-Prezes Związku Maksyś zakomunikował ponadto Radzie o wyrażonych Jej życzeniach przez pułk. Ulrycha i odczytał nadesłane pismo przez Przewodnictwo Dzielnic VII-ej we Francji z usprawiedliwieniem nieobecności na posiedzeniu przedstawicieli Dzielnic i z życzeniami pomyślnych obrad oraz telegramy powitalne od dha Vice-Prezesa Terecha i Gniazd w Olyce i Płońsku.

Rada Związku uchwaliła wysłać telegramy z wyrazami holdu i czci do Prezydenta Rzplitej Polskiej, z pozdrowieniami do bratnich Związków Sokolstwa Słowiańskiego, Związków Sokolstwa Polskiego w Ameryce i w Niemczech, Dzielnic VII we Francji, oraz z okazji uroczystości jubileuszowych do Gniazd w Szopienicach, Czortkowie, Kępnie, Jarosławiu i Nowym Bytomiu.

Z kolei dh dr. Wołańczyk wygłosił referat na temat „Związkowy Zlot w Poznaniu w roku 1929“ (drukowany będzie osobno w Przewodniku Gimnastycznym „Sokół“) zakończony następującą rezolucją:

„Rada Związku, uznając ważność i doniosłość Zlotu w Poznaniu, jako początku odrodzenia przez Sokolstwo narodu, a zarazem jako odpowiedź na prowokację niemieckie co do całości naszych granic, wzywa Sokolstwo, aby wyteżyło wszystkie siły do należytego obesłania Zlotu,

w szczególności zwraca się do wszystkich Gniazd sokolich z tem wezwaniem, czyniąc prezesów i naczelników odpowiedzialnymi za dokładne wykonania tego rozkazu.

Ponieważ każda akcja oparta być musi na realnych podstawach, przeto nakłada się podatek w wysokości 2 złotych od członka, przyczem połowa ma być wpłacona do końca roku 1928, druga połowa na 4 miesiące przed terminem Zlotu, t. j. do dnia 1-go marca 1929 roku“.

Rezolucję tę Rada Związku uchwaliła przez aklamację.

Po uchwaleniu na wniosek dha Małaczyńskiego przez Radę nieodczytania protokołu 2-ej Rady Związkowej z roku 1926 oraz sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej wobec ich wydrukowania, przystąpiono do 4-go punktu porządku dziennego obrad, t. j. do wyboru Komisji Matki dla ustalenia listy kandydatów do Przewodnictwa Związku (Prezesa, 1-go Vice-Prezesa i członków Przewodnictwa), Sądu Honorowego i Komisji Rewizyjnej. W skład Komisji-Matki wybrani zostali następujący druhowie: z Przewodnictwa Związku dh dh Prezes Zamoyski i Vice-Prezes Maksyś,

z Dzielnic Mazowieckiej: — dh. dh. Korewa, Starzyński, Lesiewicz,

„ Małopolskiej: — dh. dh. dr. Czarnik, Dziekoński, dr. Borowiec,

„ Krakowskiej: — dh. dh. dr. Rowiński, Górecki, Flis,

„ Wielkopolskiej: — dh. dh. Wolski, Lewandowski, Suligowski,

„ Śląskiej: — dh. dh. Koźlik, Kowalczyk, Hamburgier,

„ Pomorskiej: — dh. dh. Samoliński, Czaplicki, dr. Dobrowolski.

Następnie Rada podzieliła się na Komisje:

a) sprawozdawczo - organizacyjną, do której zgłosiło się druhow i druhen 34,

b) wychowania fizycznego i przynależenia wojskowego, do której zgłosiło się druhow i druhen 41,

c) skarbowo - budżetową, do której zgłosiło się druhow i druhen 16,

d) związkowego Wydziału Sokolic, do której zgłosiło się druhow i druhen 8.

Po przydzieleniu powyższym Komisjom właściwych wniosków, dh. Prezes Zamoyski zarządził przerwę w posiedzeniu Rady do godziny 4-ej po południu, Komisje zaś rozpoczęły swoje obrady niezwłocznie.

Po przerwie Rada Związku wznowiła posiedzenie o godz. 5 min. 15 po południu. — Dh. dr. Czarnik odczytał zebranym proponowaną przez Komisję-Matkę listę kandydatów na Prezesa i 1-go Vice-Prezesa Związku oraz członków Przewodnictwa. Następnie Rada wybrała przez aklamację członków Sądu Honorowego i Komisję Rewizyjną.

Do Sądu Honorowego wybrani zostali dh. dh.: Helena Bironowa, Michał Dziekoński, Wiktor Gładysz, Kazimierz Goncerzewicz, Tadeusz Graff, Alfred Hubiszta, Stanisław Kobylański, Stanisław Korytko, Kazimierz Kosiński, Stanisław Lipczyński, Antoni Makowski, Jan Rudnicki.

Do Komisji Rewizyjnej: — dh. dh. Jan Dann, Józef Mystkowski, Zagórski.

Następnie, na wniosek dha. dr. Czarnika, Rada Związku wyraziła dh. Maksysiowi podziękowanie za dotychczasową owocną działalność dla Związku.

Po złożeniu kart wyborczych przez członków Rady, Komisja Skrutacyjna przystąpiła do obliczenia oddanych głosów. Kart wyborczych oddano ogółem 144.

Prezesem Związku wybrano dh. Adama Zamoyckiego 130 głosami.

1-ym V.-Prezesem Związku wybrano dh. Michała Terecha 140 głosami.

Na członków Przewodnictwa wybrani zostali druhowie i drużyny:

Czesław Dajkowski	— 135 głosami.
Marjan Dubowski	— 131 „
Marja Holder-Eggerowa	— 136 „
Stanisław Jelski	— 120 „
Jan Matuszewski	— 134 „
Emil Rauer	— 126 „
Witold Tyrakowski	— 135 „
Marjan Wolańczyk	— 133 „
Eugenjusz Wunsch	— 131 „
Zotja Zaleska	— 136 „

Następnie Rada Związku przyjęła większością głosów zgłoszony przez dh. R. Rowińskiego wniosek w brzmieniu, jak następuje:

„Rada Związku upoważnia Zarząd Związku do powołania do życia — zależnie od swego uznania — „Radę Starszych“, której regulamin sam Zarząd Związku uchwali, a której zadaniem będzie: wypowiedzieć na żądanie tegoż Zarządu opinię w sprawach ważniejszych, dotyczących całego Sokolstwa“.

Nastąpiło sprawozdanie i wnioski poszczególnych Komisji Zjazdu. Po referacie dh. Małaczyńskiego i po przeprowadzonej dyskusji, Rada Związku uchwaliła następujące wnioski Komisji Sprawozdawczo-Organizacyjnej:

1. „Sokolstwo polskie zgromadzone na III Zwyczajnej Radzie Związku Tow. Gimn. „Sokół“ w Polsce, odbytej dnia 3-go czerwca 1928 roku w Warszawie, stojąc niezłomie przy wierze ojców przyłącza się gorąco do głosów protestów podnoszonych w całym świecie przeciw prześladowaniu Katolicyzmu w Meksyku“.

2. Rada Związku Tow. Gimn. „Sokół“ w Polsce przyjmuje do wiadomości uchwałę Zarządu Związku zarządzającą wpisaniem do Złotej Księgi Sokolstwa Polskiego wielce zasłużonego około sprawy sokolej s. p. Naczelnika Włodzimierza Świątkiewicza.

3. Rada Związku na swym Zjeździe w Warszawie, dn. 3-go czerwca 1928 r. przyjmuje z wdzięcznością do wiadomości darowiznę państwa Marjana i Zofji małżonków Dunin-Rzuchowskich, obejmującą parcelę gruntową o powierzchni 1 hekt. 3237 mtr. kw. położonej w gminie Konstantynów pod Łodzią i upoważnia Przewodnictwo Związku do zawarcia aktu prawnego, jaki będzie wymagany z tego powodu.

4. Komisja Sprawozdawczo-Organizacyjna uchwała, by Zarząd Związku ujednostajnił druk raportów statystycznych i ogólnej manipulacji.

5. Rada Związku przyjmuje sprawozdanie Zarządu za okres od I.X.1926 r. do I.IV.1928 r. do wiadomości i stwierdza, że działalność Zarządu w okresie sprawozdawczym szła zawsze po linii ideałów sokolich, mając na celu jedność i rozwój Sokolstwa.

6. Zważywszy szkody, jakie rozwojowi duchowemu i postępowi materialnemu Narodu naszego przynosi coraz to bardziej upowszechniane używanie, a szczególnie nadużywanie napojów alkoholo-

wych, Rada Związku zaleca zupełne wyrzeczenie się tych napojów. W szczególności należy pilnie baczyć, aby młodzież szkolna i druhowie ćwiczący napojów alkoholowych zupełnie nie używali, nadto, aby podczas zlotów, zjazdów i zebrań sokolich istniejącej zdawna w Sokolstwie nakaz powstrzymania się od tych napojów był bezwzględnie przestrzegany.

7. Ze względu na wzrastającą propagandę zguźną dla Państwa i Narodu teorii i metod komunistycznych i coraz liczniejsze przejawy bolszewizmu w kraju, Rada Związku poleca władzom sokolim oraz wszystkim druhom i drużynom zwalczanie wśród społeczeństwa tych czynników rozkładu i rozprzężenia społecznego oraz zaleca współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami w tym samym kierunku kroczącymi. Dla ułatwienia pracy zaleca się prenumerowanie miesięcznika „Walka z Bolszewizmem“.

8. Z uwagi, że siła i znaczenie każdej organizacji społecznej, a zatem i Sokolstwa, zależą od stopnia spójni wewnętrznej pomiędzy jej członkami, Rada Związku ponownie wzywa wszystkie władze sokole i wszystkich członków do jaknajsilniejszego zacieśnienia węzłów organizacyjnych przez postępowanie zawsze zgodnie z ideałami sokolimi, przestrzeganie statutów, regulaminów, przepisów i uchwał obowiązujących w Sokolstwie, dokładne i chętne wypełnianie obowiązków sokolich.

9. Ponieważ sprawność organizacji sokolej wymaga od członków dokładnej wiadomości poczynań i rozporządzeń władz organizacyjnych, przeto Rada Związku potwierdza poprzednią swą uchwałę w sprawie obowiązkowego prenumerowania przez Gniazda, Okręgi i Dzielnice po dwa egzemplarze Przewodnika Gimnastycznego „Sokół“, jako oficjalnego organu Związku. Nadto Rada ponownie zaleca, aby Gniazda liczniejsze dążyły do zwiększenia liczby prenumerowanych egzemplarzy, przynajmniej 1-go egzemplarza na 50-iu członków, tudzież aby urządały co tydzień zebrania dyskusyjne, na których byłyby odczytywane i wyjaśniane rozporządzenia i komunikaty władz sokolich, pomieszczane w organie Związku.

Nadto Rada Związku uchwaliła zgłoszony na Radę wniosek Okręgu Kieleckiego: Zarząd Związku Sokolego zwróci się do Naczelnich Władz Stowarzyszeń Chrześcijańskiej Młodzieży celem ułatwienia wzajemnej życzliwej i zrozumiałej współpracy.

Wniosek Gniazda Toruń o reorganizacji ustroju Związku Towarzystw Sokolich w ten sposób, by zmniejszyć obecny ustrój o jedno ogniwo łączące Gniazda Sokole, przez zlikwidowanie ogniwa „Dzielnica“ łączącego dotychczas pewną ilość Okręgów i zastąpić je jednostką mniej uciążliwą a sprawniejszą, — Rada Związku chwaliła przekazać Przewodnictwu Związku do materiałów obrad nad zmianami Statutu.

Wniosek Gniazda Toruń o rozszerzenie organu sokolego „Przewodnik Gimnastyczny Sokół“ w ten sposób, by Wydawnictwo tegoż składało się z udziałowców niezależnych od Związku i stworzyło użyteczny i ciekawy organ publiczno-propagandowy z ilustracjami, —

Rada wniosek ten załatwiła odmownie.

Wniosek Zjazdu delegatów I Okręgu Sokolego w Krakowie o podjęcie bezwzględnej akcji dla zebrania dokładnych dat dotyczących udziału Dzielnicy Krakowskiej w formo-

waniu się Legionów, a także i innych formacji Wojsk Polskich w Wojnie wyzwolitej, celem zebrania spisu uczestników — spisu poległych, i przystąpienia do wydania odnośnej publikacji zmodyfikowanej przez Przewodnictwo Dzielnicy Krakowskiej w tym sensie, by akcją powyższą objąć całe Sokolstwo oraz ustanowić odznaki dla uczestników.

Rada Związku uchwaliła w pierwszej części przekazać Przewodnictwu Związku do opracowywanej Historji Sokolstwa Polskiego przez dha dr. Wolańczyka, drugą część wniosku Rada załatwiła odmownie.

Następnie przystąpiono do sprawozdania Komisji Skarbowo-Budżetowej. Po referacie dha Dajkowskiego Rada Związku uchwaliła następujące wnioski Komisji:

1. Rada Związku dnia 3-go czerwca 1928 r. przyjmuje preliminarz budżetowy na rok 1928/29 według skali przedstawionej przez Przewodnictwo Związku, z uwagi, że Rada Związkowa odbywa się co dwa lata.

2. Rada Związku uchwała płacenie składek bieżących kwartalnie w wysokości 1 złotego rocznie według ilostanu gniazdowego, na 1-go stycznia każdego roku.

3. Rada Związku uchwała, iż zaległe składki za 1926 i 1927 rok winny być wpłacone w dowolnych ratach do końca 1928 roku, pod rygorem wykreślenia Gniazda ze Związku.

4. Rada Związku uchwała powoływać do Komisji Rewizyjnej corocznie jednego z członków (skarbnik lub zastępca) kolejno z każdej Dzielnicy w następującym porządku: Małopolska, Wielkopolska, Krakowska, Pomorska, Śląska i 2-ch członków z Dzielnicy Mazowieckiej.

5. Rada Związku uchwała koszty odznak zaszczytnych ofiarowanych druhom Związku za zasługi w Sokolstwie pokrywać z funduszy Związku.

Następnie przystąpiono do sprawozdania Komisji Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego. Po referacie dha Fazanowicza i po przeprowadzonej dyskusji Rada Związku uchwaliła następujące wnioski:

1. Rada Związku poleca Zarządowi Związku poczynienie wszystkich dostępnych mu starań w celu zapewnienia Sokolstwu udziału w opracowywaniu ustaw państwowych z zakresu wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego i wpływu w tym kierunku w takiej mierze, jaka odpowiada długoletniej tradycji Sokoła.

2. Zważywszy, że warunki obecne wymagają przygotowania całego Narodu do obrony granic, Rada Związku uznaje, że członkowie Sokoła bez wyjątku oprócz ułomnych i starszych w wieku podeszłym, winni być zorganizowani w duchu wojskowym na wzór wydanego regulaminu Stałych Drużyn Sokolich.

3. Zważywszy, że przystosowanie wojskowe stanowi nieodłączną wprawdzie, lecz tylko jedną część całości kształtu wychowania sokołego, Rada Zw. poleca władzom sokolim przestrzeganie, aby członkowie drużyn p. w. stale uczęszczali na ćwiczenia gimnastyczne i brali czynny udział w życiu swojego gniazda.

Przekazano Przewodnictwu Związku wniosek dha Walentowskiego: Wobec zachodzących wypadków, że władze wojskowe przy udzielaniu pomocy w wyszkoleniu wojskowym nie biorą pod uwagę

warunków życiowych organizacji Sokoła, Rada Związku poleca Przewodnictwu Związku zwrócić uwagę na konieczność dostosowywania się instruktorów wojskowych oddziałów P. W. do warunków organizacyjnych Towarzystwa przewidzianych Statutem.

Z kolei przystąpiono do sprawozdania Komisji Związkowego Wydziału Sokolic. Po referacie dh. Holder-Eggerowej zabierali w dyskusji głos dh. dh. Gertner, Górecki, Fazanowicz, Rowiński oraz Walentowski, który zgłosił następujący wniosek:

Rada Związkowa uważa za wskazane, wobec stosowania różnorodnych systemów ćwiczeń gimnastycznych i wychowania fizycznego wśród druhen, ażeby kierowniczkę oddziałów sokolich również były powoływane, jako zastępcy naczelników w ramach dotychczasowego regulaminu.

Po ukończeniu dyskusji Rada Związku uchwaliła następujące wnioski Komisji:

1. Rada Związku wzywa Zarządy Okręgów i Gniazd do energicznego współdziałania w myśl regulaminów Wydziałów Sokolic przy tworzeniu tych Wydziałów, by organizacja ich była jaknajrychlej ukończona.

2. Rada Związku uważa za wskazane wobec stosowania różnorodnych systemów ćwiczeń gimnastycznych i wychowania fizycznego wśród druhen ustanowienie i regulaminowe określenie stanowiska naczelniczki związkowej oraz naczelniczek dzielnicowych, okręgowych, gniazdowych, z tem, iż wchodzić one będą w skład właściwych wydziałów technicznych.

3. Wobec konieczności odrębnych metod wychowania fizycznego i przystosowania wojskowego dla druhen, uznanej przez Radę Związkową w uchwałach z dn. 31.X i 1.XI.1926 roku i zatwierdzonej w regulaminach wydziałów sokolic, Rada Związkowa wzywa Zarządy Gniazd, by wszędzie, gdzie są absolwentki kursów instruktorskich, ćwiczenia druhen były prowadzone przez druhen, gdzie zaś sił wykwalifikowanych brak, by dołożono wszelkich starań w celu wyszkolenia fachowych instruktorek, które odpowiedzialne za stan w. f. w swej jednostce, zajmowałyby stanowiska naczelniczek.

W związku z powyższem wzywa się Zarządy Dzielnic, Okręgów i Gniazd do wydatnej pomocy przy:

a) organizowaniu wszelkiego rodzaju obozów i kursów,

b) wypracowaniu metod i programów ćwiczeń fizycznych, oraz

c) nawiązania ścisłego kontaktu z lekarkami sportowemi.

4. W pełnem zrozumieniu zadań Sokolstwa, polegających przede wszystkim na wszechstronnem urabianiu wzorowego obywatela, Związkowy Wydział Sokolic uznaje, że należy powołać przy wszystkich jednostkach organizacyjnych sekcje kulturalno-oświatowe z programem opracowanym jednolicie dla całego Związku, w celu jaknajszybszego wzmocnienia pracy w kierunku wychowawczo-oświatowym.

Wnioski te przyjęto bez zmian.

Na tem obrady wyczerpano, poczem Druh Prezes Adam Zamojski zamknął posiedzenie o godzinie 20 min. 30 przemówieniem, które podamy w następnym numerze.

DZIAŁ URZĘDOWY

OD PRZEWODNICTWA ZWIĄZKU.

1) Przewodnictwo Związku postanowiło przyjąć z pomocą Gdańskiej Macierzy Szkolnej i w tym celu wzywa Gniazda, Okręgi i Dzielnice, aby zechciały poprzeć finansowo tę nader potrzebną organizację oświatową na terenie wolnego miasta Gdańska przez zapisywanie się na członków popierających organizację.

2) Przewodnictwo Związku przyjęło do wiadomości depeszę pozdrawiającą, nadesłaną przez Radę Związku Sokolstwa Czeskosłowackiego z okazji Walnego Zjazdu tejże Rady w dniu 13 maja 1928.

3) Przewodnictwo Związku przyjęło do wiadomości uchwałę Przewodnictwa Dzielnicy Krakowskiej, zatwierdzającej wyrok Sądu Honorowego Towarzystwa Gimnast. Sokół w Chrzanowie, mocą którego został wykluczony z organizacji sokolej p. Henryk Blonder.

4) Przewodnictwo Związku upoważniło Gniazdo sokole w Kołomyży do zbierania w swojej Dzielnicy składek na budowę strzelnicy.

5) Przewodnictwo Związku przyjęło do Związku, na podstawie wniosków nadesłanych drogą służbową następujące nowo założone Towarzystwa: w Dzielnicy Mazowieckiej: Gniazdo Uhrusk z przydziałem do Okręgu Lubelskiego, Gniazdo Nowo-Swięciany z przydziałem do Okręgu Wileńskiego. Gniazdo Raków z przydziałem do Okręgu Częstochowskiego, Gniazda Pułtusk, Osiecin, Bodzanów, Dobrzyń nad Wisłą, Boniewo, Nasielsk, Łęg-Kościelny — z przydziałem do Okręgu Warszawskiego.

Wszystkie wyżej wymienione gniazda winny nadesłać do Kasy Związku wpisowe w wysokości 5 zł., poczem będą im wysłane legitymacje przyjęcia do Związku.

Do przewodnictwa Związku nadesłano z Dzielnicy Krakowskiej materiały, odnoszące się do historii i rozwoju organizacji sokolej następujących gniazd:

Borek Fałęcki, Dobczyce, Jordanów, Kalwarja, Krzeszowice, Maków, Mielec, Myślenice, Niepołomice, Nowy-Targ, Pilzno, Ropczyce, Siersza, Skawina, Szczakowa, Trzebinia, Tarnobrzeg, Tarnów, Tarnów-Strusina, Tuchów, Wojnicz, Ciężkowice, Dąbrowa ad Tarnów, Nowy-Sącz, Mszana-Dolna, Limanowa, Grybów, Krosno, Jasło, Dukla, Biała, Sucha, Strzyżów, Dębica, Baranów, Brzesko, Żywiec, Sielce, Sławków, Zagórze, Straconka, Słotwina, Mikoszewice, Międzybrodzie-Lipnickie, Buczkowice, Brzeszcze, Andrychów, Pisarzowice, Rzeszów.

Na podstawie sprawozdania dha Maksysia, Przewodnictwo Związku przyjęło do wiadomości następujące sprawozdania i komunikaty nadesłane do Przewodnictwa, a mianowicie:

a) z Dzielnicy Mazowieckiej: rozkaz Dzielnicy Nr. 8, sprawozdanie z Rady Dzielnicowej, rozkaz Nr. 7 Okręgu Częstochowskiego, rozkazy Nr. 11, 12 i 13 Okręgu Warszawskiego, rozkazy Nr. 3 i 4 oraz protokół Rady Okręgu Grodzkiego, rozkazy Nr. 7 i 8 Okręgu Kieleckiego, rozkazy Nr. 16 i 17 Okręgu Łódzkiego oraz protokół Rady Okręgowej, protokół Walnego Zgromadzenia oraz sprawozdanie roczne gniazda Lublin, protokół Walnego Zgromadzenia oraz roczne sprawozdanie gniazda Sokółów, Okrę-

gu Lubelskiego, komunikat Gniazda IV w Warszawie o składzie Zarządu Gniazda;

b) z Dzielnicy Małopolskiej: komunikat Dzielnicy z dnia 9 maja, protokół Rady Okręgowej z dnia 1.IV oraz protokoły z posiedzeń Zarządu Okręgu z dnia 16.III, 15.IV i 29.IV z Przemyśla, sprawozdania roczne i protokół Walnego Zgromadzenia Gniazda Jarosław, protokół Walnego Zgromadzenia Gniazda Borysław;

c) z Dzielnicy Pomorskiej: rozkaz Nr. 15 Okręgu Toruńskiego, sprawozdanie roczne oraz protokół Rady Okręgu Grudziądzkiego, komunikat Gniazda Starogard o składzie Zarządu, wreszcie Komunikaty Dzielnicy Nr. 11 i 12;

d) z Dzielnicy Krakowskiej: protokół Walnego Zgromadzenia gniazda Węgierska-Góra oraz sprawozdanie roczne i Walnego Zgromadzenia Gniazda Umanów.

6) Zarząd Związku przyjął na posiedzeniu w dniu 2 czerwca b. r. do wiadomości sprawozdanie wiceprezesa dha Maksysia, który wraz z dh. dr. Rowińskim, prezesem Dziel. Krakowskiej, uczestniczył w obradach Nadzwyczajnej Rady Dzielnicy VII we Francji w dniu 20 maja 1928 w Lens. Równocześnie Zarząd Związku przyjął do wiadomości sprawozdanie tegoż druha z uczestnictwa jego w posiedzeniu Zarządu tejże Dzielnicy VII w dniu 19 maja b. r. i zatwierdził podjęte na tem posiedzeniu uchwały, dotyczące odwołania poprzedniej decyzji zawieszenia w urzędowaniu Członków Zarządu Okręgu II tejże Dzielnicy i dopuszczenia delegatów oraz Zarządu Okręgu II do obrad w Zarządzie Dzielnicy oraz Nadzwyczajnej Radzie Dzielnicowej. Zarząd Związku przyjął również z zadowoleniem uchwałę Nadzw. Rady Dzielnicy VII, wyrażającej podziękowanie najwyższym Władzom Sokolim za opiekę i życzliwość okazywaną Dzielnicy oraz oświadczającą swe bezwzględne podporządkowanie się najwyższym Władzom Sokolim w Warszawie. Zarząd Związku przyjął również do wiadomości uchwałę Zarządu Dzielnicy VII w sprawie utworzenia przy Przewodnictwie Dzielnicy stałego instruktora wychowania fizycznego i postanowił akcję Dzielnicy w tej sprawie poprzeć u odpowiednich decydujących czynników państwowych.

7) Zarząd Związku uchwalił kooptować do Przewodnictwa Związku na stanowisko gospodarza dha Franciszka Przeździeckiego.

8) Zarząd Związku uchwalił zbierać fundusze na Złot Sokoli w Poznaniu w r. 1928, za pośrednictwem Dzielnic, drogą sprzedaży bloków.

9) Zarząd Związku wyraził swą zgodę na tymczasowe sprawowanie funkcji naczelniczki Związku przez dhnę Jadwigę Zamoyską, a komendantki Przystosobienia Wojskowego przez dhnę Helenę Korewę, do czasu uchwalenia regulaminu naczelniczek po opracowaniu tegoż przez Związkowy Wydział Sokolic.

10) Przewodnictwo Związku delegowało na jubileuszowy zlot IV Okręgu Sokolego w dniach 9 i 10 czerwca 1928 r. z okazji 43-letniej rocznicy założenia gniazda w Przemyślu Sekretarza Związku dha d-ra Wunscha Eugenjusza, a na Złot Okręgu Wileńskiego w dniu 10 czerwca 1928 r. dha Henryka Chet-

mickiego i dhnę Jadwigę Zamoyską z prawem reprezentowania Przewodnictwa Związku.

11) Przewodnictwo Związku postanowiło przesłać gwóźdź od Związku gniazdu w Straconce (poczta Biała) z okazji poświęcenia sztandaru tegoż gniazda w dniu 10 czerwca 1928 r., a gniazdu w Zabłotowie z okazji jubileuszu 25-lecia istnienia w dniu 17 czerwca b. r. — życzenia.

12) Przewodnictwo Związku przyjęło do wiadomości wzięcie przez dha Prezesa Związku Adama Zamoyskiego udziału w zlocie okręgowym w Borysławiu w dniach 16 i 17 czerwca 1928 r.

13) Przewodnictwo Związku postanowiło przesłać Jego Eminencji Nuncjuszowi Papieskiemu do wiadomości uchwałę Rady Związku w sprawie przyłączenia się Sokolstwa Polskiego do głosów protestu przeciwko prześladowaniu katolików w Meksyku.

14) Przewodnictwo Związku ustaliło nazwę zlotu w Poznaniu w r. 1929, jak następuje:

VIII Zlot Sokolstwa Polskiego w Poznaniu
z udziałem

Związków Zrzeszonych w Sokolstwie Słowiańskim.

15) Przewodnictwo Związku delegowało dha Henryka Chełmickiego do gniazda w Gorlicach, celem odbioru i przewiezienia przyrządów gimnastycznych do Kozłówki, potrzebnych podczas kursów instruktorskich w b. r.

16) Przewodnictwo Związku wzywa wszystkie Dzielnice, by w terminie najpóźniej do dnia 15.VI b.r. nadesłały do Przewodnictwa Związku zgłoszenia kandydatów na kursy instruktorskie, jakie mają być w tym roku urządzone w lipcu w Kozłówce, stacja Lubartów, przyczem zwraca uwagę wszystkim Gniazdom na odnośne komunikaty ogłoszone w numerze 9 „Przewodnika“ z dn. 1 maja b. r.

17) Przewodnictwo Związku powiadamia, że w r. b. urządzone będą, oprócz kursów instruktorskich w Kozłówce, kursy druhen w Dzielnicach Pomorskiej, Mazowieckiej, Krakowskiej i Małopolskiej —

w Dzielnicach Pomorskiej, a kurs dla druhow Dzielnic Krakowskiej, Małopolskiej i Mazowieckiej — w Dzielnicach Krakowskiej, wzywa właściwe Dzielnice do przygotowania zgłoszeń kandydatek i kandydatów na powyższe kursy.

SKŁAD PRZEWODNICTWA.

Skład Przewodnictwa Związku, ustalony w dn. 3 i 5 czerwca 1928 roku, jest następujący:

- Prezes Związku — Adam Zamoyski;
- I Wiceprezes — Michał Terech;
- II Wiceprezes — Witold Tyrakowski;
- Sekretarz — dr. Eugeniusz Wunsch;
- zast. Sekretarza — dr. Marjan Wolańczyk;
- Gospodarz — Franciszek Przeździecki;
- Chorąży — Stanisław Jelski;
- Wydział Skarbowo-budż.—Czesław Dajkowski;
- Związkowy Wydział Sokolic — Marja Holder-Eggerowa;
- Wydział wydawnictw — Marjan Dubowski;
- Wydział Dostaw Sokolich — Jan Matuszewski;
- Komisja budowy gmachu związkowego — Emil Rauer;
- Członek Przewodnictwa — Zofja Zaleska.

ODZNACZENIA W ZWIĄZKU.

Zarząd Związku na posiedzeniu w dniu 17 marca oraz 2 czerwca b. r. nadał prawo noszenia zaszczytnej odznaki za długoletnią czynność i wybitnie wydatną pracę w Sokolstwie następującym druhom:

- 1) Stanisławowi Simowi z Gdańska,
 - 2) Jakóbowi Suleckiemu z Torunia,
 - 3) Inż. Wincentemu Szczudłowskiemu z Bydgoszczy,
 - 4) Stanisławowi Wolskiemu z Lubawy,
 - 5) Janowi Kwiatkowskiemu z Wejherowa,
 - 6) Janowi Mączkowskiemu z Świecia,
 - 7) Zygmuntowi Dobrowolskiemu z Kielc.
- PRZEWODNICTWO ZWIĄZKU.

Z ŻYCIA SOKOŁA

STULECIE OSSOLINEUM.

W związku z stuletnią rocznicą istnienia Zakładu Ossolińskich we Lwowie Prezes Związku, druh Adam Zamoyski, wysłał następujący telegram w imieniu Sokolstwa:

Zakład Ossolińskich — Lwów.

W uroczystym dniu stulecia istnienia Ossolineum — Związek Sokolstwa Polskiego składa hołd pamięci wielkiego twórcy świątyni ojczyściej kultury i oświaty — słaWi stuletnią pracę fundacji, która promieniuje na Polskę — śle zasłużonej placówce życzenia dalszego rozkwitu.

W imieniu Związku Sokolstwa Polskiego

Czołem!

(—) Dh. Adam Zamoyski
prezes.

JUBILEUSZ GNIAZDA BORYSŁAW.

Ogłoszona w jesieni z powodu 30-letniej rocznicy powstania gniazda w Borysławiu, odbędzie się niezawodnie w dniach 16 i 17 czerwca b. r. wraz ze zlotem czterech okręgów: samborskiego, przemyskiego, jarosławskiego i sanockiego; ponadto Gniazdo Stryj obiecało obesłać licznie nasz zlot.

Program uroczystości jest następujący: W sobotę 16 b. m. po południu zawody w strzelaniu, — ćwiczenia polowe — w międzyczasie dla gości niezajętych zwiedzanie kopalń naftowych. Wieczorem o 8-mej powitanie gości i akademja szermiercza ze współudziałem miejskiego klubu szermierzy, i oficerskiego Klubu Szermierzy ze Stryja.

W niedzielę 17 b. m. godz. 7-ma próba ćwiczeń, — 9.30 msza św. — pochód i defilada, — poświęcenie boiska i wpisywanie się gości i delegatów do księgi pamiątkowej, — godz. 13 obiad wspólny, — godz. 16 ćwiczenia publiczne wolne druhow, druhen, drużynami na przyrządach, — szkoła szermierki na szable, — dowolne ćwiczenia poszczególnych gniazd, — ćwiczenia maczugami. Godz. 21 Raut w salach Sokola.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE PODOKRĘGU WŁOCŁAWSKIEGO.

Dnia 1 lipca b. r. z okazji otwarcia bieżni lekkoatletycznej przez Towarzystwo Gimnastyczne „So-

kół“ w Ciechocinku, odbędą się w tej miejscowości zawody lekkoatletyczne o Mistrzostwo Podokręgu Włocławskiego, dostępne dla wszystkich członków Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół“.

Zawody odbędą się dnia 1 lipca o godz. 9-tej rano i 3-ciej popołudniu. Bieżnia żuźlowana 450 metrów długa. Zgłoszenia nadsyłać należy pod adresem: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół“ w Ciechocinku (Komisja Zdrojowa). Zgłoszeni zawodnicy nie opłacają żadnego wpisowego. Termin zgłoszeń do dnia 30 czerwca b. r. Nagrody w żetonach.

Program zawodów:

Biegi: 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 mtr. (płaskie),

110 metrów z płotkami,

4 × 100 i 100 + 200 + 400 + 800 mtr. (sztafety).

Skoki: W dal, wwyż i o tyczce.

Rzuty: Dyskiem, Oszczepem i kulą.

Obowiązują przepisy P. Z. L. A.

Do sztafet mogą być wystawiane zespoły Okręgowe.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU W OSTROŁĘCE.

W dn. 24 b. m. odbędzie się zlot doraźny na st. Ostrołęka jednocześnie z poświęceniem sztandaru Gniazda Ostrołęka stacja.

Przyjazd na st. Ostrołęka konieczny jest wieczorem dnia poprzedniego t. j. 23.VI, gdyż o godz. 5 rano w dniu zlotu rozpoczną się ćwiczenia zlotowe i zawody. Nocleg w wagonach kolejowych.

Program przewiduje:

wspólne wolne ćwiczenia zlotowe druhow;

wspólne wolne ćwiczenia zlotowe druhen;

wspólne ćwiczenia zlotowe z karabinami;

ćwiczenia na drążku, poręczach i skrzyni;

piramidy na drabinkach;

bieg 3.000 mtr.;

dłoniówka;

zawody;

Zawodnicy obowiązani są stanąć do:

jednego ze skoków — wdal, wwyż, lub o tycy,

jednego z rzutów — kulą, dyskiem lub oszczepem,

jednego z obrazów zlotowych (wylosowanego).

Zawodniczki — do: jednego z obrazów, biegu 60 mtr.;

skoku wdal;

Prosimy o wzięcie z sobą przyborów do jedzenia.

OKRĘG LESZCZYŃSKI WIELKOPOLSKA.

Półdzielnicowy zlot okręgów Krobskiego, Kościańskiego, Wolsztyńskiego i Leszczyńskiego odbędzie się dnia 29 czerwca b. r. w Lesznie, na boisku „Sokoła“.

Podczas zlotu odbędzie się sztafeta 4 × 100 m. o puchar wędrowny „Głosu Leszczyńskiego“. Przedbiegi sztafety odbędą się w dzień zlotu o godz. 2-giej po południu na boisku. Zgłoszenie do sztafety najpóźniej 14 dni przed zlotem pod adresem naczeln. okr. d-ha St. Szurkowskiego, Leszno, ul. Dworcowa 2.

Regulamin biegu:

1) Bieg odbywa się corocznie w Lesznie na boisku „Sokoła“.

2) udział w biegu mogą wziąć wszystkie gniazda sokole Dzieln. Wlkp.

3) Druhowie biorący udział w sztafecie muszą się wykazać legitymacją Związkową przepisowo wypełnioną.

4) Zgłoszenie zawodników powinno nastąpić 14 dni przed biegiem.

5) Wpisowe wynosi 1 zł.

6) Prawidła biegu jak w regulaminie P. Z. L. A.

7) Biegiem kieruje Przewodnictwo Okręgu Leszczyńskiego.

8) Każdego zawodnika obowiązuje sokoli strój lekkoatletyczny.

9) Puchar staje się własnością gniazda o ile sztafeta danego gniazda zdobędzie go **3 razy z rzędu**.

SOKÓŁ STAROGARDZKI.

Zarząd Sokoła w Starogardzie ukonstytuował się w następujący sposób:

Prezes dr. Edward Suchecki, wiceprezes — Józef Górski, sekretarz — Michał Narowiński, zastępca sekretarza — Bernard Zbik, skarbnik — Józef Marchowicz, naczelnik — Józef Roszak, podnaczelnik — Antoni Nurek, kierownik Oddziału piłki nożnej — Stanisław Fittkau, chorąży — Franciszek Sprengel, gospodarz — Stanisław Nurek, zastępca gospodarza — Leon Knop.

Wszelkie pisma do gniazda należy wysyłać pod adresem: prezesa dr. Edwarda Sucheckiego, Starogard (Pomorze) ul. Gdańska 8.

BIEG „DZIENNIKA KUJAWSKIEGO“.

Doroczny bieg „Dziennika Kujawskiego“ w Inowrocławiu — dostępny tylko dla członków Związku Sokoła — odbył się w czwartek dnia 17 maja o godzinie 12.30.

Z 55 zgłoszonych zawodników startowało 41. Na wystrzał pana prezydenta miasta Inowrocławia Jankowskiego, ruszyli biegawie szybkim tempem. Na czoło wysunęli się Ratajczak — Puszczkowi, Nowakowski — Strzelno (ob. z 59 pp. w Inowrocławiu) i Targoński z Milanówka pod Warszawą.

Prześcierń wynosiła 3.200 m.

Jako pierwszy przybył do mety dh. Ratajczak w bardzo dobrym czasie i dobrej formie osiągając czas 9.29,5 min. rehabilitację tym samym swoje ostatnie niepowodzenie.

Ośm metrów za pierwszym przybył dh. Targoński z Milanówka.

3 był dh. Kościelniak z Jarocina.

4-ty dh. Nowakowski ze Strzelna, zeszłoroczny zdobywca pucharu. 5 i 6-te miejsce zajęli druhowie Jakubowski i Magiera z Poznania.

Zwycięzcy zdobyli bardzo cenne nagrody ufundowane przez „Dziennik Kujawski“, przychylnie Sokołowi kupiectwo i miejscowe organizacje. Pow. Komitet Wych. Fiz., Przewodnictwo Okręgu oraz Tow. Powstańców i Wojaków wyznaczyło oprócz tego nagrodę dla pierwszego zawodnika z powiatu, wzgl. Okręgu, wzgl. miasta.

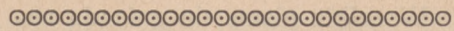
Dodać należy, że organizacja biegu była dobra, zaś społeczeństwo miejscowe z władzami na czele okazało bardzo wielkie zainteresowanie.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

OD REDAKCJI.

Na posiedzeniu Przewodnictwa Związku uchwalono zaprosić na dzień 22 lipca rb. Komitet Redakcyjny Przewodnictwa Gimnastycznego „Sokół“ jak również i redaktorów innych pism sokolich na zebranie porozumiewawcze. Posiedzenie odbędzie się w Warszawie w lokalu Przewodnictwa Związku ul. Szopena 3 o godz. 10 rano.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

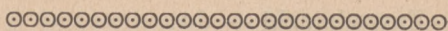
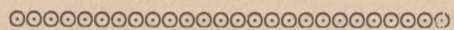

**MUZYKA do ćwiczeń męskich
NA ORKIESTRĘ**

jest już gotowa i sprzedajemy po zł. 2.50 z przesyłką pocztową.

Należność najlepiej nadsyłać w znaczkach pocztowych przy zamówieniu do Wydziału Wydawniczego Związku, Nowy Świat 40.

Muzyka do ćwiczeń żeńskich w przygotowaniu, będzie gotowa około 26 czerwca. Cena zł 7.00 z przesyłką. Prosimy o nadsyłanie zamówień i gotówki.

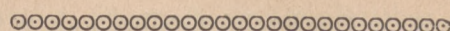
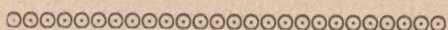
Otrzymaliśmy do sprzedaży:

**A. Hamburger
GRY RUCHOWE**

(Koszykówka, Piłka graniczna, Palant)

cena 30 gr. z przesyłką 35 gr.

Nadsyłać należność znaczkami pocztowymi przy zamówieniu do Wydziału Wydawniczego Związku, Warszawa, Nowy Świat 40.

Posiadamy:

Lekka Atletyka

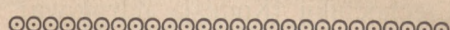
Statuty, Regulaminy, Przepisy, Tabele.

Wydanie trzecie

Polskiego Związku Lekkoatletycznego.

Cena 1.50 zł. z przesyłką 1.65 zł.

Przy zamówieniu prosimy nadsyłać należność w znaczkach pocztowych p. a. Wydział Wydawniczy Związku, Warszawa, Nowy Świat 40.

WYKONYWA i POLECA

Artystyczne dekorowanie balkonów i wszelkiego rodzaju prac ogrodniczych,
oraz

sprzedaż flanc, kwiatów doniczkowych i ciętych wyrobów bukiciarskich.

ZAKŁAD ZDOBNICTWA ROŚLINNEGO
M. KORDUS JUN. i J. ZAKOLSKI

Żytnia 34 — tel. 258-72.

FABRYKA PASÓW PĘDNYCH

Fr. NOWAKOWSKI

WARSZAWA

UL. WOLSKA Nr. 5 TEL. 207-54

SPECJALNOŚĆ:

PASY SKÓRZANE PĘDNE,
TROKI SUROWCOWE
i PERGAMINOWE, STRU-
NY i MANŻETY
WSZELKIEGO RODZAJU.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

„J. FRANASZEK“

WARSZAWA

ISTNIEJE OD ROKU 1829.

OBICIA PAPIEROWE

(TAPETY) od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

ODPOWIEDZIALNY ZA REDAKCJĘ: Inż. MICHAŁ TERECH.

REDAGUJE: KOMITET.